

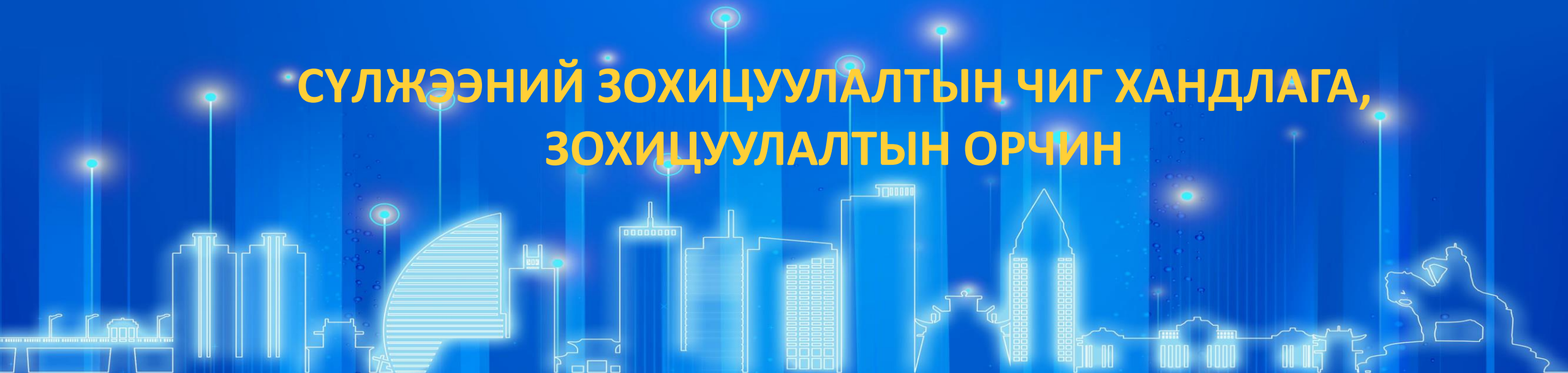
ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ
ЗОХИЦУУЛАХ
ХОРОО

ЗОХИЦУУЛАЛТ 2022

ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ СҮЛЖЭЭНИЙ ЗОХИЦУУЛАЛТ

NOVOTEL 2022.12.15

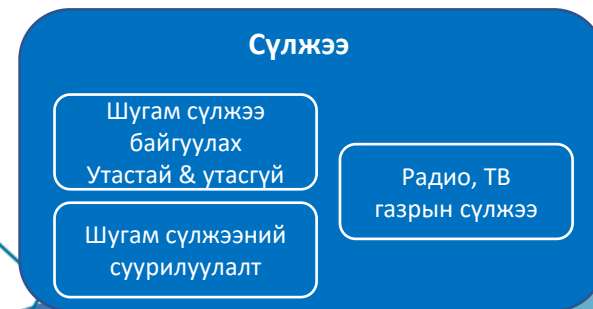
СҮЛЖЭЭНИЙ ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ЧИГ ХАНДЛАГА,
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ОРЧИН

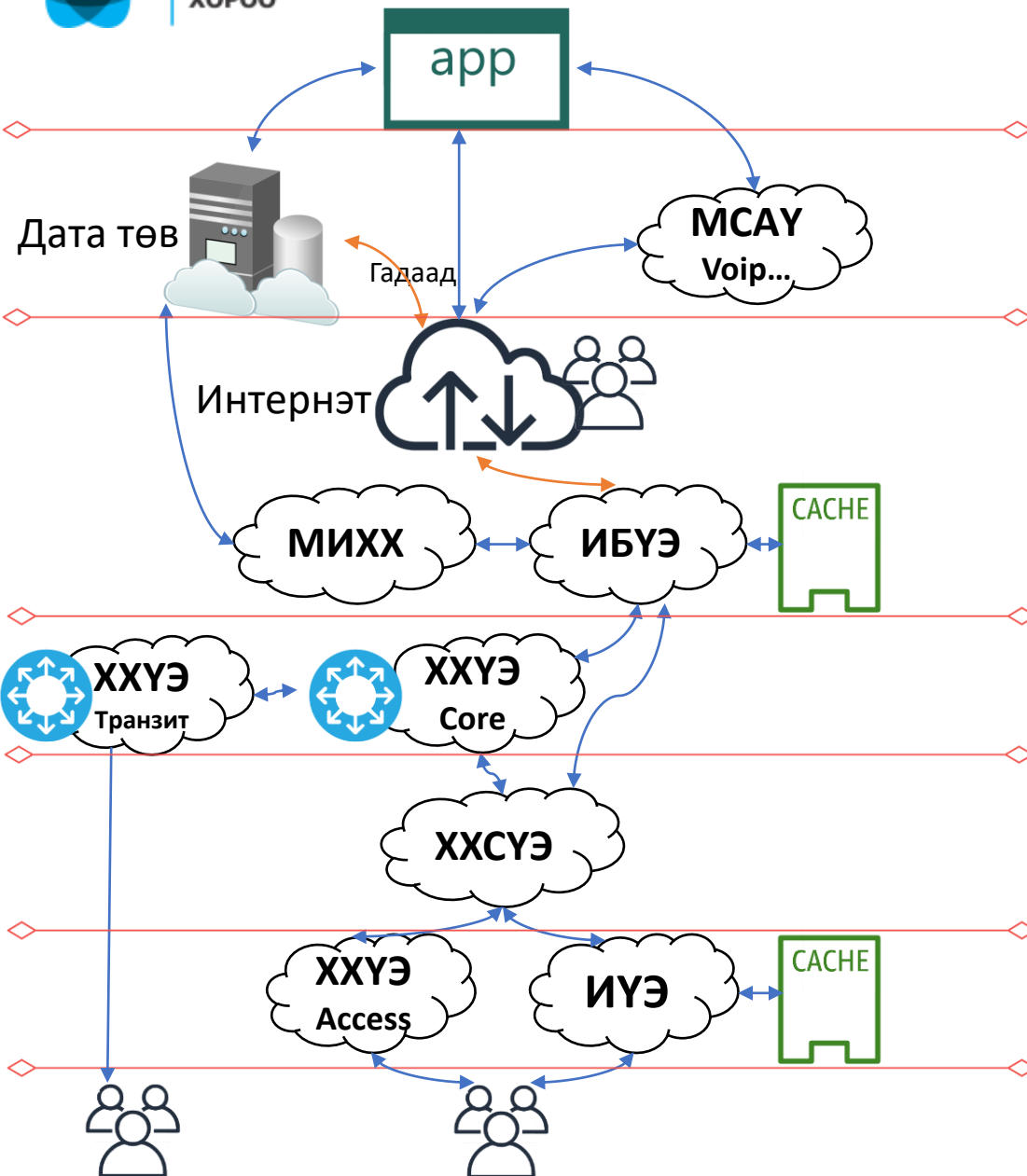
Зохицуулах хорооноос олгох тусгай зөвшөөрөл

9.2 арилжааны радио, телевизийн үйлчилгээ эрхлэх
9.3 харилцаа холбооны үйлчилгээ эрхлэх
9.4 олон нийтийн радио, телевизийн үйлчилгээ эрхлэх
9.5 олон суваг дамжуулах үйлчилгээ эрхлэх
9.6. өргөн нэвтрүүлгийн радио, телевизийн үйлчилгээ эрхлэх
9.7. радио давтамж, радио давтамжийн зурвас ашиглах
9.8 радио, телевизийн газрын сүлжээний үйлчилгээ эрхлэх
9.9. сансрын холбооны сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт, үйлчилгээ эрхлэх
9.10. харилцаа холбооны сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт, үйлчилгээ эрхлэх
9.11 харилцаа холбооны сүлжээ, дэд бүтцийн суурилалт, засвар үйлчилгээ эрхлэх
9.12 дотоодын шуудангийн үйлчилгээ эрхлэх
9.13 төлбөртэй радио, телевизийн үйлчилгээ эрхлэх
9.14 улс хоорондын шуудангийн үйлчилгээ эрхлэх
9.15. мэдээллийн сүлжээ ашиглах, үйлчилгээ эрхлэх

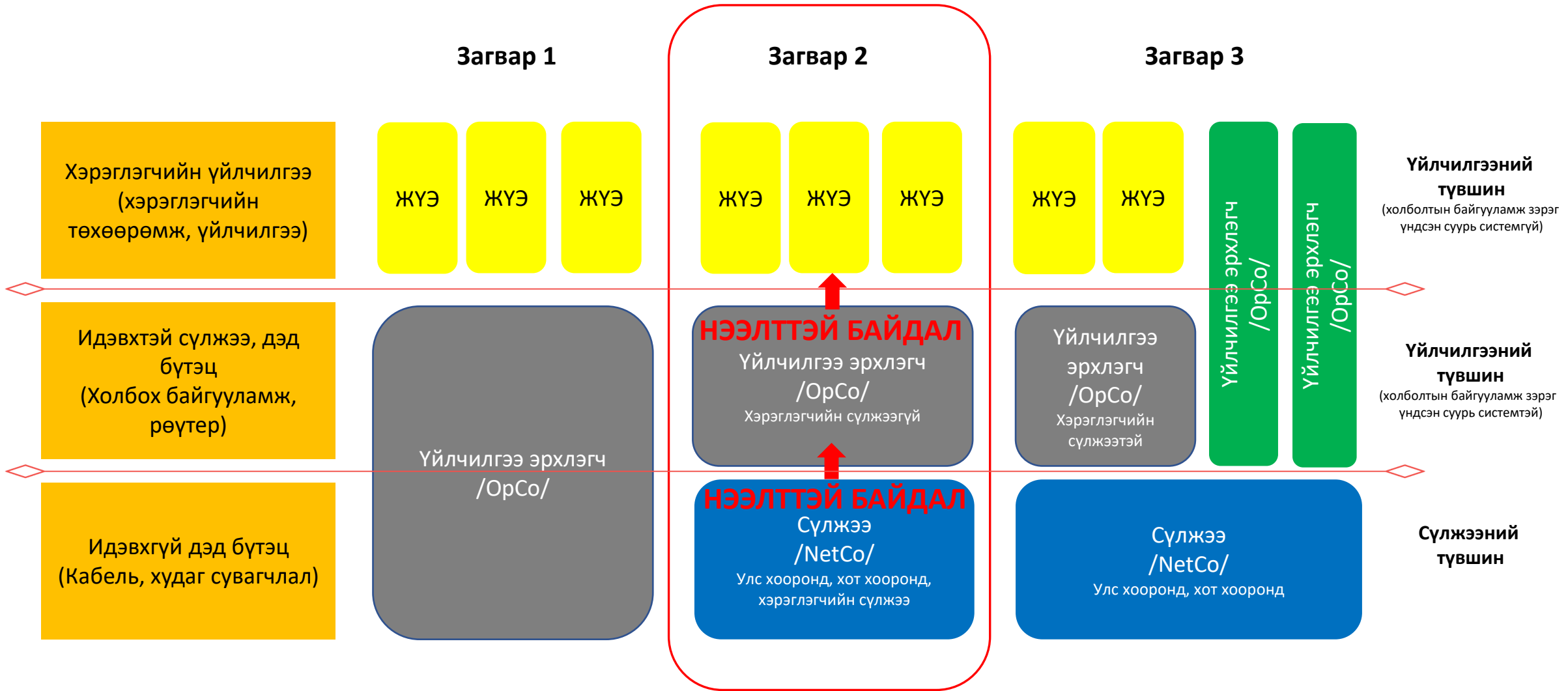
СҮЛЖЭЭ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗОХИЦУУЛАЛТЫН БАЙДАЛ

Түвшин	Зөвшөөрлийн тухай хууль	Зохицуулалт
Апп	Зөвшөөрөл олгохгүй	Үгүй
Түвшин	Зөвшөөрлийн тухай хууль	Зохицуулалт
Мэдээллийн сүлжээ ашиглагч	Мэдээллийн сүлжээ ашиглах, үйлчилгээ эрхлэх	Тийм (Төсөл)
Түвшин	Зөвшөөрлийн тухай хууль	Зохицуулалт
Мэдээллийн сүлжээ (Зөвшөөрөл олгохгүй)	ИБҮЭ-Харилцаа холбооны сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт үйлчилгээ эрхлэх	Тийм
	МИХХ-Зөвшөөрөл олгохгүй	Журам
Түвшин	Зөвшөөрлийн тухай хууль	Зохицуулалт
Үйлчилгээ	Харилцаа холбооны үйлчилгээ эрхлэх	Тийм
Түвшин	Зөвшөөрлийн тухай хууль	Зохицуулалт
Сүлжээ	Харилцаа/Сансрын холбооны сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт үйлчилгээ эрхлэх	Тийм
Түвшин	Зөвшөөрлийн тухай хууль	Зохицуулалт
Үйлчилгээ	Харилцаа холбооны үйлчилгээ эрхлэх	Тийм

СҮЛЖЭЭ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ЗАГВАР

СҮЛЖЭЭ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗОХИЦУУЛАЛТ, ТЭГШ БАЙДАЛ

Үйлчилгээ эрхлэгчийн
тоо багасна.

Зохицуулалтын
уян хатан байдал нэмэгдэнэ

Хэрэглэгч

Хэрэглэгчид

Чанартай, шинэлэг үйлчилгээ,
Чанартай, баталгаажсан
хэрэглэгчийн төхөөрөмж

Хэрэглэгчид хүргэх үйлчилгээ

Хэрэглэгчийн үйлчилгээ
үзүүлэх компаниуд
Үйлчилгээ: broadband service

Аkses сүлжээний нээлттэй байдал

Хэрэглэгчийн
сүлжээ, дэд бүтэц

Хэрэглэгчийн сүлжээ, дэд бүтэц байгуулах,
ашиглалт үйлчилгээ эрхлэх эрх бүхий
компаниуд
Үйлчилгээ: broadband access

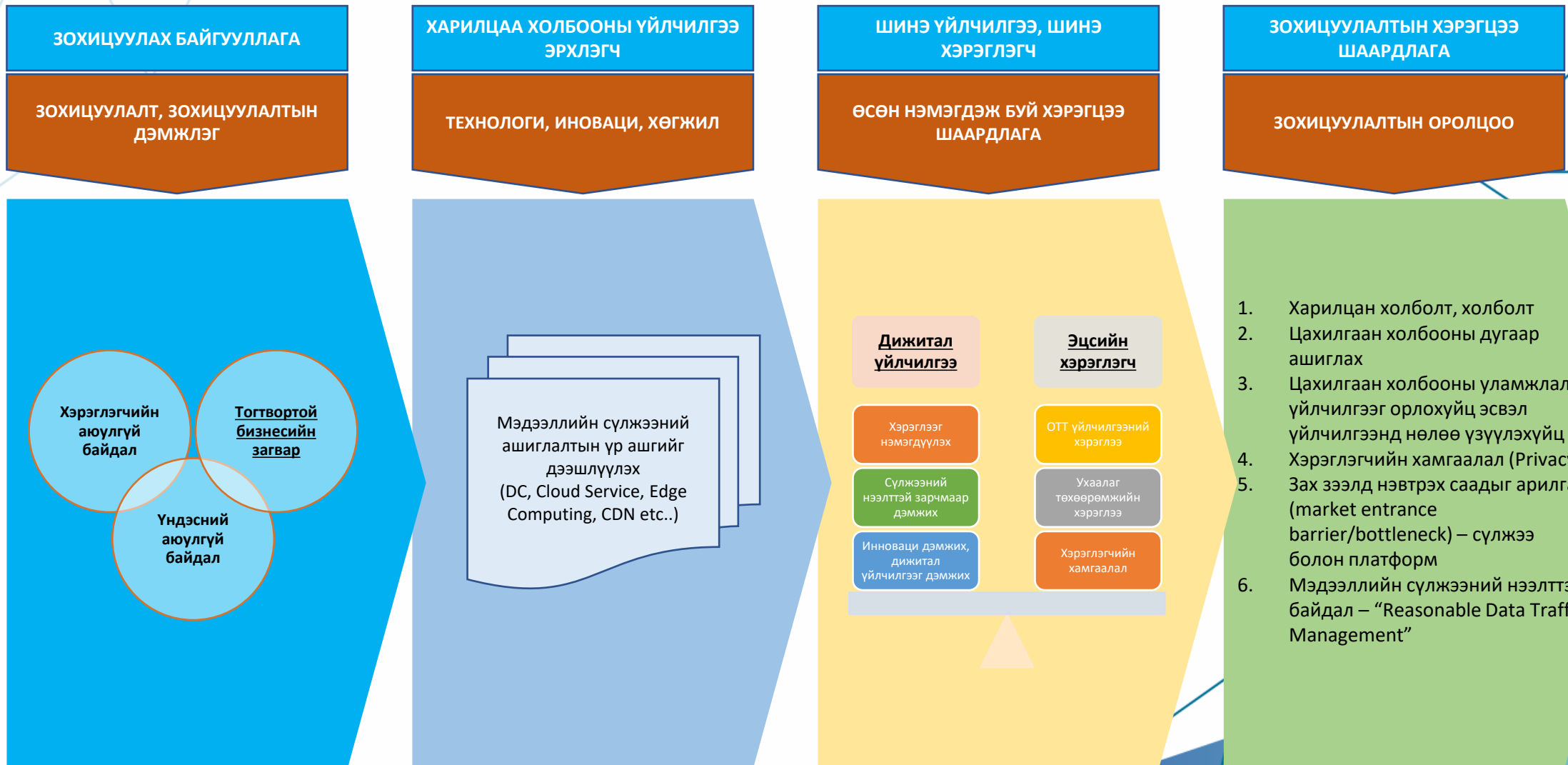
Кабель шугам, худаг сувагчлалын
нээлттэй байдал

Идэвхгүй сүлжээ,
дэд бүтэц

Сүлжээ байгуулах, ашиглалт үйлчилгээ эрхлэх
эрх бүхий компаниуд
Үйлчилгээ: худаг сувагчлал, кабель шугам

ОЛОН УЛСЫН ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ЧИГ ХАНДЛАГА-МЭДЭЭЛЛИЙН СҮЛЖЭЭ

❑ Харилцаа холбооны тухай хуулийн (2002):

16.1.Харилцаа холбооны сүлжээ нь цахилгаан холбоо, шуудан, радио, телевизийн болон мэдээллийн/интернет, компьютер зэрэг бусад/ сүлжээнээс бүрдэнэ.

16.3.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 9.11-д заасан харилцаа холбооны сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт, үйлчилгээ эрхлэхэд **интернет, транзит урсгалыг бөөнөөр нийлүүлэх, шуудангийн сүлжээ** болон **зааглах цэг хоорондын сүлжээний үйл ажиллагаа** хамаарна.

(ХХтХ-д нэмэлт өөрчлөлт оруулах хуулийн төсөл)

17.2.Улс, хот хоорондын дамжуулах болон улс хоорондын холболтын байгууламжаас бүрдсэн, нийтийн үйлчилгээнд зориулсан сүлжээг цахилгаан холбооны үндсэн сүлжээ гэнэ. Үндсэн сүлжээ нь төрийн өмчлөлд байж болно.

17.4.Үндсэн сүлжээг төр, өмчийн бүх төрлийн аж ахуйн нэгж, иргэн байгуулж, өмчилж болно.

14.3.Зохицуулах хороо Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн **9.10, 9.11-д** заасан тусгай зөвшөөрлийг **сонгон шалгаруулах журмаар** олгоно. Сонгон шалгаруулалтыг жилд 1-ээс доошгүй удаа зохион байгуулна.

(ХХтХ-д нэмэлт өөрчлөлт оруулах хуулийн төсөл)

19¹.1.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 9.3-т заасан мэдээллийн сүлжээ ашиглах, үйлчилгээ эрхлэх үйл ажиллагаанд интернет протокол ашигласан **харилцан холболтын** болон **өгөгдөл хадгалах дэд бүтэц, контент түгээх сүлжээ** болон **зааглах цэг хоорондын виртуал сүлжээний** үйл ажиллагаа хамаарна.

(ХХтХ-д нэмэлт өөрчлөлт оруулах хуулийн төсөл)

❑ Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн 4.1.2 (2021):

"**мэдээллийн сүлжээ**" гэж хоёр, түүнээс дээш хэрэглэгчийн хооронд мэдээлэл илгээх, дамжуулах, хүлээн авах программ хангамж болон техник хэрэгслийн иж бүрдлийг гэж заасан.

9.10.сансрын холбооны сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт, үйлчилгээ эрхлэх

- LEO (Starlink, Oneweb г.м)
- GEO (VSAT г.м)
- MEO орбитод сүлжээ байгуулах

9.11.харилцаа холбооны сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт үйлчилгээ эрхлэх

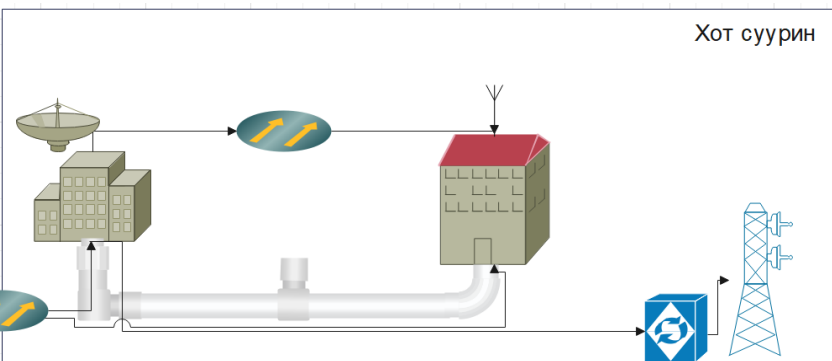
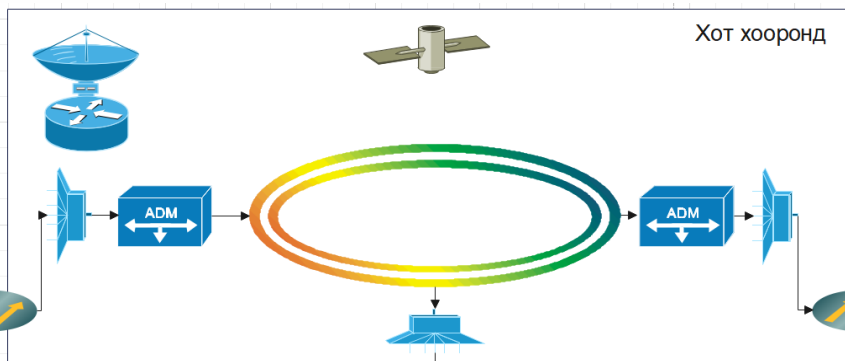
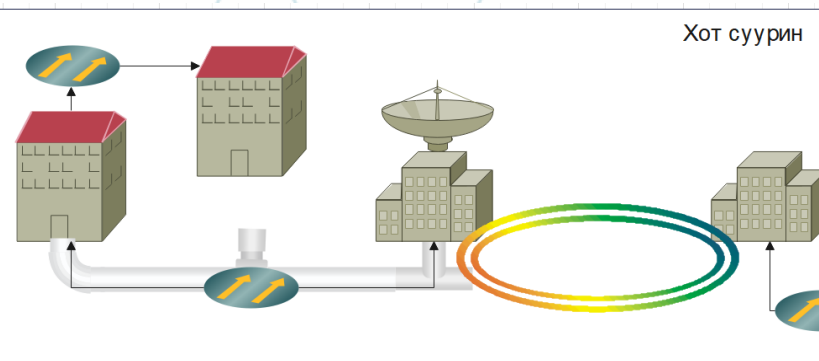
- Улс хоорондын сүлжээ
- Хот, хот хоорондын сүлжээ (үндсэн болон аксес сүлжээ)
- Улс хооронд, хот, хоорондын, хотын доторх шуудангийн сүлжээ

Яагаад СШ олгох гэж байгаа вэ?

- Олон улсын чиг хандлага (сүлжээний нээлттэй зарчим)
- Хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг нэмэгдүүлэх
- Дижитал үйлчилгээний суурь болж байгаа тул техникийн нарийвчлсан зохицуулалт хийх (сүлжээ байгуулахтай холбоотой дүрэм, норматив, техникийн нөхцөл тодорхойлох г.м)
- Зохицуулалтын үйл ажиллагаа их, салбар хоорондын зохицуулалт хийх (Зам, барилга, стандартчилал г.м)

ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ЗАРЧМЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ – ХИЙЖ БУЙ ЗОХИЦУУЛАЛТ

Харилцаа холбооны тухай хуулинд

Төрлөөр

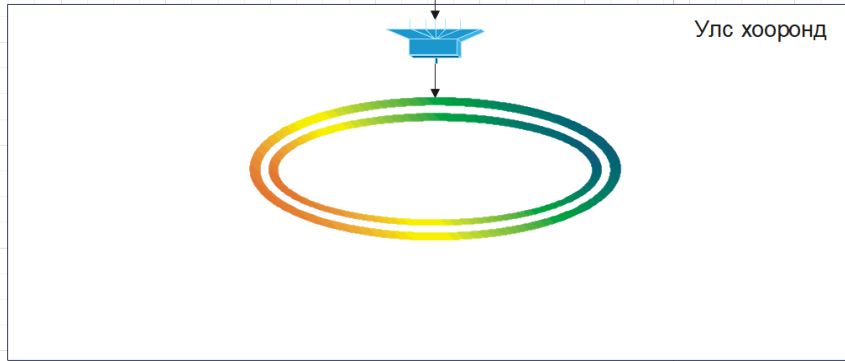
- Цахилгаан холбоо
- Мэдээллийн/интернэт
- Радио телевиз
- Шуудан

Зориулалтаар

- Нийтийн хэрэглээ
- Дотоод хэрэглээ
- Тусгай хэрэглээ

Эзэмшлээр

- Үндсэн сүлжээ нь төрийн өмчлөлд байж болно.
- Үндсэн сүлжээг төр, өмчийн бүх төрлийн аж ахуйн нэгж, иргэн байгуулж, өмчилж болно.

Харилцаа холбооны сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт үйлчилгээний нөхцөл, шаардлагад

Бүтцээр

- Суурь
- Түгээх
- Хэрэглэгч

Хамрах хүрээгээр

- Улс хооронд
- Хот хооронд
- Хот суурин газар

Технологиор

- Fixed access
- Mobile access
- Satellite access

Зохицуулалтын баримт бичгүүд

Боловсруулж байгаа

- “Харилцаа холбооны сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт эрхлэх нөхцөл, шаардлага”-д нэмэлт өөрчлөлт
- Харилцаа холбооны шугам, сүлжээг хамтран ашиглах дүрэм (шинээр)

Боловсруулахаар төлөвлөсөн

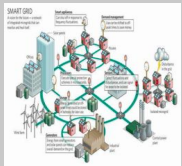
- Харилцаа холбооны сүлжээ байгуулах, ашиглах, засвар үйлчилгээ хийхтэй холбоотой норматив, дүрэм (шинээр)

Цаашид шинэчлэх, боловсруулах

- Сүлжээ хооронд харилцан холболт хийх, сүлжээнд холбогдох гэрээний ерөнхий нөхцөл, орлого хуваарилах журам
- Зааглах цэгийг тогтоох журам

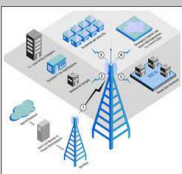
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ЗАРЧМЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ - ТУЛГАРЧ БУЙ АСУУДЛУУД

Сүлжээний
төлөвлөлтөнд

- Хот байгуулалтын & барилгын & орон сууцны хууль-инженерийн дэд бүтэц, байгууламж гэж заасан ч ХХ сүлжээ орхигддог
- Хот тэлэлт - сувагчлал, дэд бүтцийг төлөвлөх асуудал хаягдсан, бүтээн байгуулалтын төсөл, хөтөлбөрт сувагчлал байгуулах хөрөнгө тусгагддаггүй
- Газрын төлөвлөгөөнд тусгах нь янз бүр, тодотгол хийх боломжгүй

Сүлжээ байгуулахад

- Цамхаг, сүлжээг байгуулахад газрын зөвшөөрөл авах процесс удаан, технологийн шинэчлэлийг гүйцэхгүй, дуудлага худалдааны үнэ өндөр
- Газрын кадастрын мэдээллийн санд сүлжээгээ гүйцэд оруулж чаддаггүй, холбогдох этгээдэд нээлттэй болгох
- Нүүлгэн шилжүүлэх тохиолдолд зардал олгодоггүй

Сүлжээний зурвас
газар, газар олголт

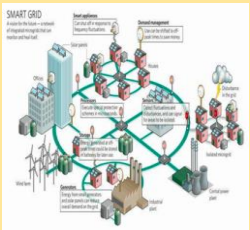
- Давхардуулан газар олгодог, зурвас газарт сүлжээг гэмтээдэг, ихэнхи тохиолдолд энэхүү маргаан шийдвэрлэгддэггүй
- Бусад дэд бүтцийн зурвас газартай давхцах, кадастрт бүртгэх боломжгүй

Хэрэглэгчийн
сүлжээ, бааз станц
байгуулахад

- Барилгын стандарт, норм дүрэмд барилга доторх сүлжээний сувагчлал шаардлага хангахгүй, техникийн өрөө байхгүй
- Бааз станц байршуулахад хүндрэлтэй, зөөх, нүүлгэх шаардлага байнга ирдэг (жилд дундажаар 50-60 бааз станцыг шилжүүлж, нэг бааз станцыг нүүлгэхэд 25-50 сая төгрөг зарцуулдаг)

**Сүлжээний
төлөвлөлт**

- Хот байгуулалт-цогц төлөвлөлт
- Газар олголтыг хялбаршуулах
- Засаг дарга, яамдын хамтын ажиллагаа
- Сүлжээг хүргэх хугацааг богиносгох

**Сүлжээний
хамгаалалт**

Дижитал
шилжилт
хангахуйц

Ухаалаг
үйлчилгээ
дэмжихүйц

Аюулгүй
найдвартай
байдал

- Зурвас газар тогтоох, хамгаалах
- Зурвас газрын давхцлыг зохицуулах
- Тасалдалгүй шилжүүлэлт, гэмтээхгүй байх
- Кадастрын бүртгэл

**Сүлжээний шинэ
норматив, дүрэм**

- Сүлжээ байгуулах норматив шинэчлэх
- last mile – шилэн кабелийн дэд бүтэц
- Барилгын норм, стандартыг салбартаа авчрах, уялдаа холбоог хангах

ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ЗАРЧМЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ – АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Орон сууцны ашиглалтын тухай хууль (төсөл)

Ажлын хэсэгт ажиллаж байна:

- **Хангагч** - 9.11.харилцаа холбооны сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийг гэж тодорхойлсон.
- **ХХЗХ** - Орон сууцыг ашиглалтад оруулахад орон сууцны инженерийн шугам сүлжээг хүлээн авах дүгнэлт гаргахад оролцоно.
- Орон сууцны инженерийн шугам сүлжээнд ХХ-ны сүлжээг хамааруулсан бөгөөд техникийн өрөөтэй байх саналыг тусгуулсан.
- Орон сууцны барилгад стандартын шаардлага хангасан цахилгаан соронзон үүсгүүр ашиглах боломжтой байх заалтыг тусгуулах зохион байгуулалтыг хийсэн.

Барилгын тухай хууль (цаашид)

ХХЗХ талаас:

- Барилгын норм, норматив баримт бичгээс харилцаа холбооны сүлжээтэй холбоотой холбогдох баримт бичгийг салгаж, салбарт авчрах.
- Барилгын зураг төсөлд харилцаа холбооны сүлжээний зураг төслийг тусгуулах, сүлжээ барьж байгуулахтай холбоотой зардлыг барилгын захиалагчаас гаргуулдаг байх зарчмыг тогтоох.

Хангагч талаас:

- Харилцаа холбооны сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь өөрийн хөрөнгөөр барилга байгууламжид сүлжээ оруулах үйл ажиллагааг гүйцэтгэхгүй байх, салбарын хэмжээнд нэгдсэн ойлголтод хүрэх.

Дархан-Уул аймгийг жишиг болгон МХХ сүлжээний (RoW) шинэ зохицуулалтыг хэрэгжүүлэх

- Холбогдох журам, захирамж шийдвэр, процессыг судлах:
 - *Хот төлөвлөлтийн төсөл хөтөлбөр, төлөвлөгөөг боловсруулдаг, баталдаг процесс*
 - *Барилга, орон сууцны зураг төсөл баталдаг, барилга эхлүүлэх зөвшөөрөл олгодог, техникийн комиссоор хүлээж авдаг процесс*
 - *Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг боловсруулдаг, баталдаг, тодотгол хийх, газар олгох шийдвэр, захирамж, журам*
 - *Газрын төлбөр, дуудлага худалдааны үнийг тогтоосон байдал*
 - *МХХ-ний сүлжээний зурвас газрын хамгаалалт, давхардуулж газар олгодог эсэх*
- Холбогдох шийдвэр захирамж гаргах.

МУЗГ-аас Засаг дарга нартай байгуулдаг гэрээнд үзүүлэлт тусгуулах

- ХХ сүлжээний (RoW) шинэ зохицуулалтыг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой үзүүлэлтүүдийг гаргасан.
- ЦХХХЯ-тай уулзаж, зөвлөлдөхөөр төлөвлөсөн.

ЦААШИД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ
ЗОХИЦУУЛАХ
ХОРОО

ШИНЭ ЗОХИЦУУЛАЛТ	БАРИМТ БИЧГИЙН ШИНЭЧЛЭЛТ	ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ	ДҮРМИЙН ХЭРЭГЖИЛТ	САЛБАР ХООРОНДЫН ЗОХИЦУУЛАЛТ	
Сүлжээний шинэ зарчмыг нэвтрүүлэх	Сүлжээний зохицуулалтын баримт бичгийг шинэчлэх	T3-ийн гэрээг шинэчлэх	Сүлжээний шинэ дүрмийн (RoW) хэрэгжилтийг хангуулах	Сүлжээ хүргэх хугацааг хурдасгах	Харилцан уялдааг хангах
<ul style="list-style-type: none"> Хуулинд санал өгч, тайлбараар хангах Талуудтай хэлэлцэж, зөвшилцөх Шилжилтийн төлөвлөгөө боловсруулах 	<ul style="list-style-type: none"> Хамтран ашиглах дүрэм Зааглах цэгийн журам Нөхцөл шаардлага Харилцан холболтын журам 	<ul style="list-style-type: none"> Жишиг гэрээний загвар баримтлахгүй Талуудтай харилцан зөвшилцөх зарчмыг баримтлах Гэрээнд тусгах тусгай нөхцөлийг хэлэлцэх Netmap ПХ сан бүрдүүлэх 	<ul style="list-style-type: none"> Дархан-Уул аймгийг жишиг болгон хэрэгжүүлэх Үйл ажиллагааг дүгнэж, сайн туршлагыг бусад аймгуудад нэвтрүүлэх Сайжруулах шаардлагатай арга хэмжээг авах 	<ul style="list-style-type: none"> Сүлжээ төлөвлөлт Сүлжээ хамгаалалт Норматив баримт бичиг 	<ul style="list-style-type: none"> Тоон шилжилтийн стратеги Тогтвортой хөгжил Сөрөг үр дагавар, үр ашиг Ил тод, нээлттэй, тэнцвэртэй зохицуулалт Баримт нотолгоо
Сүлжээнд оруулж буй болон оруулсан хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг нэмэгдүүлэх		Сүлжээний нээлттэй байдлыг бий болгох		Хэрэглэгчийн сүлжээг тусдаа гаргаснаар сүлжээний үнэ цэнийг нэмэгдүүлэх,	

ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ
ЗОХИЦУУЛАХ
ХОРОО

БАЯРЛАЛАА